

Remissvar på finansdepartementets promemoria Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter (Fi2022/02811)

Med anledning av Rysslands oprovocerade anfallskrig i Ukraina förstår Svensk Solenergi att exceptionella och tillfälliga krisåtgärder krävs för att samhället ska kunna stödja Ukraina. När krisåtgärder vidtas behöver de dock vara så ändamålsenliga som möjligt och bör till exempel inte missgynna lokal produktion av förnybar energi som samhället behöver mer av ur beredskaps- och klimatperspektiv. Svensk Solenergi lämnar följande synpunkter på promemorian (PM).

Sammanfattning

- Storleken på anläggningar för solenergi ska bedömas jämförbart med andra kraftproduktionsanläggningar, men enligt förslaget i PM:et särbehandlas solenergi negativt. Anläggningens storlek bör i stället baseras på den effekt som maximalt kan matas in på elnätet, precis som i ellagen. Det innebär att en solcellsanläggnings storlek bör motsvara den växelströmskapacitet anläggningen ger, inte panelernas sammanlagda toppeffekt i likström. Vid effektregering blir storleken ännu mindre.
- Anläggningar som inte kommer ha några realiserade intäkter över intäktstaket bör slippa redovisa månadsvis till Skatteverket. Det bör räcka med en redovisning för hela perioden om anläggningen omfattas av ett prissäkringsavtal som innebär att elen ändå inte kommer beskattas.
- Svensk Solenergi tillstyrker att det endast är el som matas ut på koncessionspliktigt nät som ska beskattas, samt att intäkter från balansmarknader inte beskattas.
- Skatten kommer att skada investeringsviljan i ny elproduktion som vi nu ser stort behov utav.

Anläggningars effekt

I förslaget anges att "El är inte skattepliktig om den framställs (...) i en kraftproduktionsanläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av upp till 1 megawatt eller, om elen framställs från termisk solenergi eller solcellsenergi, toppeffekt av upp till 1 megawatt."

En solcellsanläggnings effekt finns inte definierat i svensk lag, dock har Svensk Solenergi och elnätsföretagens branschorganisation Energiföretagen tagit fram en egen [tolkning](#) som ligger i linje med ellagen. Tolkningen av "toppeffekt" i PM:et, däremot, antas vara solpanelernas sammanlagda effekt vid STC (standard test conditions). Att basera anläggningens storlek på detta vis är osakligt, samt särbehandlande gentemot andra kraftslag. Anläggningens storlek borde i stället baseras på den installerade växelströmskapaciteten, alltså hur mycket användbar effekt anläggningen kan generera.

Solpanelernas sammanlagda effekt vid STC dimensioneras i nordliga länder som Sverige normalt betydligt högre än den installerade växelströmskapaciteten. Anledningen är att solpanelernas "toppeffekt" är baserad på ett standardiserat test som utförs i fabrik vid förhållanden som inte är jämförbara med svenska förhållanden. Solpanelerna genererar likström (DC) som sedan behöver omvandlas till växelström för att kunna nyttjas. Omvandlingen sker i växelriktaren och det är dess kapacitet som avgör hur mycket effekt som kan produceras. Det är alltså växelriktarnas effekt som bör vara den som anläggningens storlek baseras på.

Det är växelriktarnas effekt som avgör hur mycket effekt som kan produceras av anläggningen medan solpanelernas toppeffekt påverkar hur stort energiutbytet från anläggningen blir. Vid en jämförelse med vindkraft motsvarar solpanelernas toppeffekt längden på vindkraftsvingarna medan vindkraftsverkets generatoreffekt motsvaras av växelriktarnas sammanlagda effekt. En liknande jämförelse med vattenkraft är att solpanelernas toppeffekt motsvarar storleken på vattendragets tillrinningsområde medan vattenkraftverkets generatoreffekt motsvarar växelriktarnas sammanlagda effekt. Det är alltså särbehandlande gentemot andra kraftslag om anläggningens storlek baseras på solpanelernas sammanlagda likströmseffekt.

Bättre vore att anläggningens storlek bedöms på samma sätt som i ellagen, d.v.s. utifrån vilken effekt som maximalt kan matas in på elnätet. Se exempelvis ellagen 4 kap. 2§ och 4 kap. 11§. Svensk Solenergi har tillsammans med Energiföretagen skrivit en riktlinje för hur denna maximalt inmatade effekten ska definieras vid föransökan till elnätsbolagen.

[Riktlinjen kan läsas här.](#)

I nordliga länder som Sverige dimensioneras generellt en hög solpanelseffekt jämfört växelriktarens effekt och så begränsas produktionstopparna till elnätet med hjälp av växelriktarna och i en del fall dynamisk effektregering. I sydliga länder som tack vare andra väderförhållanden har fler höglasstimmor per år styr man sällan ner toppeffekten till nätet lika kraftigt. I sydliga länder blir därmed PM:ets tolkning av toppeffekt ett mindre problem för innehavare av solcellsanläggningar än i nordliga länder.

Frivillig skattebefrielse

Det bör införas ett sätt för innehavare av anläggningar som har ett okomplicerat prissäkringsavtal att vid ett enda tillfälle styrka för Skatteverket att innehavaren inte kommer ha några realiserade intäkter över intäktstaket. Dessa bör därmed helt och hållet undantas från att redovisa månadsvisa skatter om noll kronor till Skatteverket. Detta skulle kunna ske genom att det införs en möjlighet att för en anläggning ansöka om skattebefrielse.

I promemorian står:

"För vissa typer av avtal är det okomplicerat att räkna ut hur de påverkar den skattskyldiges marknadsintäkter. Det kan t.ex. vara fallet när en skattskyldig endast har tecknat ett prissäkringsavtal om att sälja all el som den skattskyldige framställer, för ett visst pris per megawattimme. Om det avtalade priset är under 1 957 kronor per megawattimme är det uppenbart att den skattskyldiges marknadsintäkter är lägre än intäktstakets gräns och att beskattningsunderlaget ska vara noll"

Det ovan beskrivna är att betrakta som vanligt förekommande och det behöver därför införas en möjlighet för dessa innehavare att slippa redovisa månadsvis.

Tillstyrkanden

Svensk Solenergi tillstyrker att det är den el som matas in till koncessionspliktigt nät som ska beskattas eftersom det är den som ligger till grund för de realiserade intäkterna och det är den el som mäts och rapporteras. Utifrån detta är det också relevant att anläggningens storlek baseras på den effekt som maximalt kan matas in till elnätet, som i ellagen.

Svensk Solenergi tillstyrker också att det är priset på el på dagen-före-marknaden som ska ligga till grund för beskattning och att balanstjänster inte ska beskattas eftersom det skulle kunna få oönskade effekter på balansmarknaderna. Om intäkter på balansmarknaderna skulle ligga till grund för beskattning är det exempelvis troligt att färre batterier kommer stå till balansmarknadens förfogande eftersom kostnaden för slitage på batterierna skulle överväga intäkterna.

Straffskatt skadar investeringsviljan

I PM konstateras att förutsättningarna för investeringar i ny elproduktion är fortsatt god eftersom skatten tas ut från en hög nivå. Dock är det viktigt att påpeka att oförutsägbara straffskatter ändå skadar den långsiktiga investeringsviljan eftersom det visar på risken för statliga ingrepp i form av nya skatter. Investeringar i energiproduktion är långsiktiga investeringar, ofta på 30–40 år. Den typ av åtgärder som föreslås i PM kommer leda till att investerare höjer sina avkastningskrav vilket fördyrar investeringar och hämmar utbyggnaden av den elproduktion som vi nu ser så stort behov utav. Det finns alltså en viktig poäng i att undanta förnybar, lokal och distribuerad energiproduktion som samhället behöver mer av, både ur beredskaps- och klimatperspektiv, från den här typen av initiativ.

Anna Werner, vd Svensk Solenergi

